

SKALNO PLEZANJE

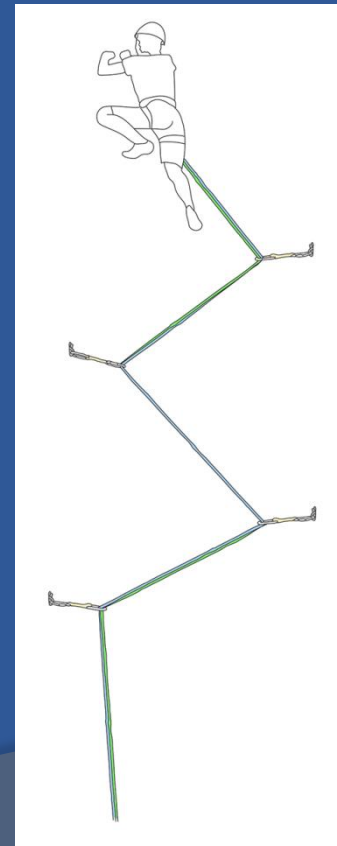
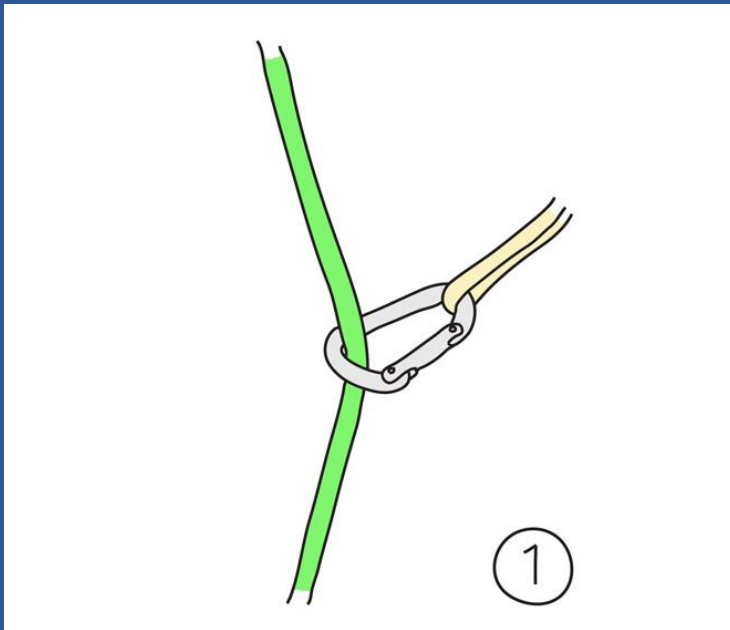

OPREMA ZA SKALNO PLEZANJE

- Osnovna oprema (vrv, plezalni pas, čelada, varovalo, vponke z matico, trakovi, sistemi vponk – kompleti, pomožne vrvice, prva pomoč).

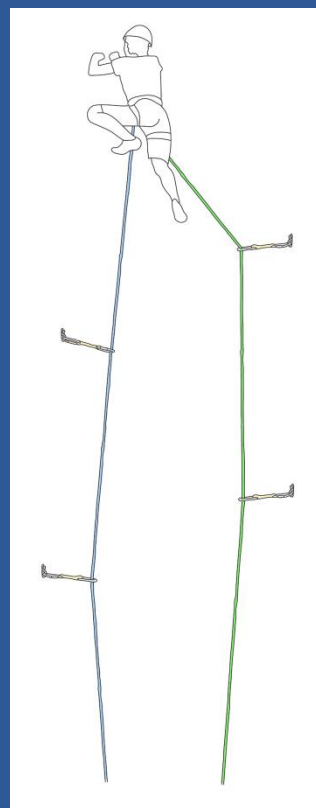
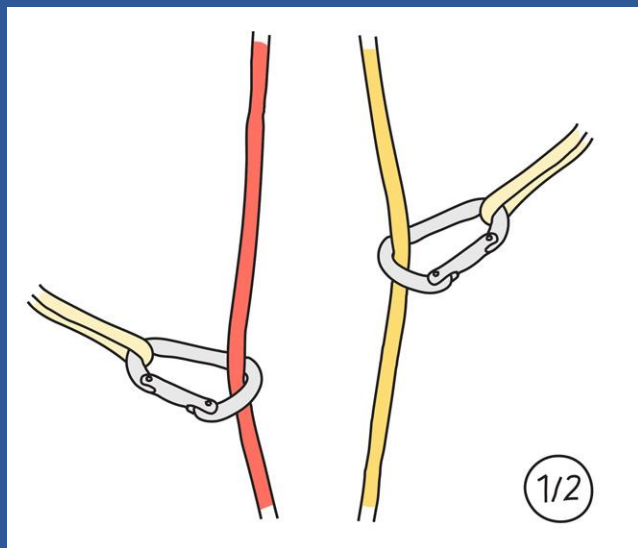
• Enojna vrv

- Najpogosteje se uporabljajo premeri med 9,1 in 10 mm
- Tovrstne vrvi se uporabljajo predvsem pri športnem plezanju
- Slaba lastnost enojne vrvi je, da omogoča kratek spust po vrvi
- Povzroča veliko trenja

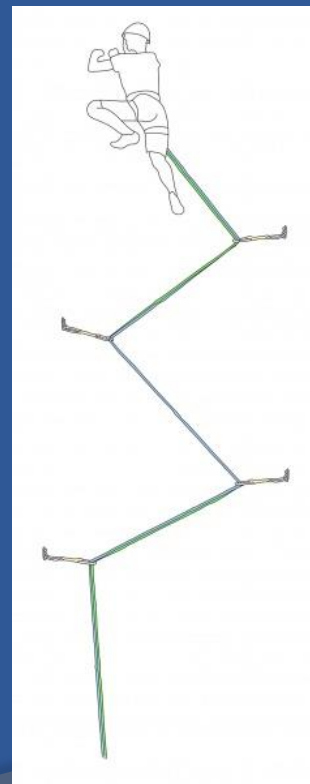
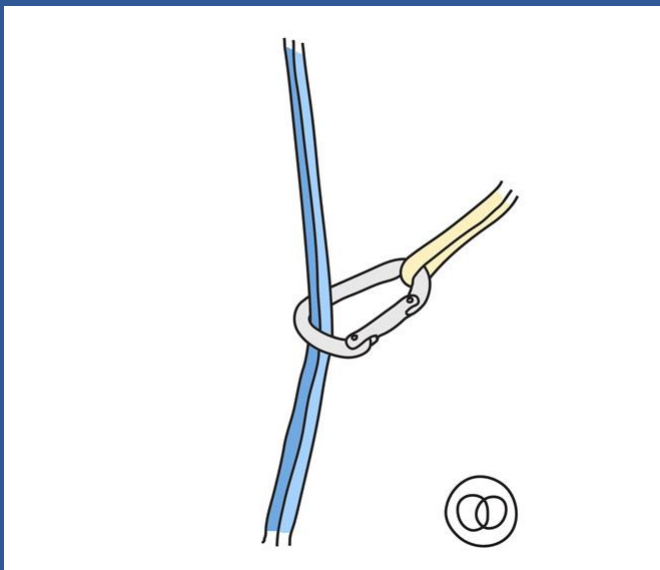
• Dvojna vrv (tudi polovička)

- ⦿ je sestavljena iz dveh pramenov 8 mm – 9 mm.
- ⦿ omogoča plezanje naveze dveh ali treh plezalcev
- ⦿ vsak pramen dvojne vrvi se lahko uporablja kot samostojna vrv
- ⦿ zmanjšamo si trenje
- ⦿ omogoča dolg spust po vrvi
- ⦿ vsak plezalec nese eno polovico vrvi, kar je lažje kot nositi enojno vrv

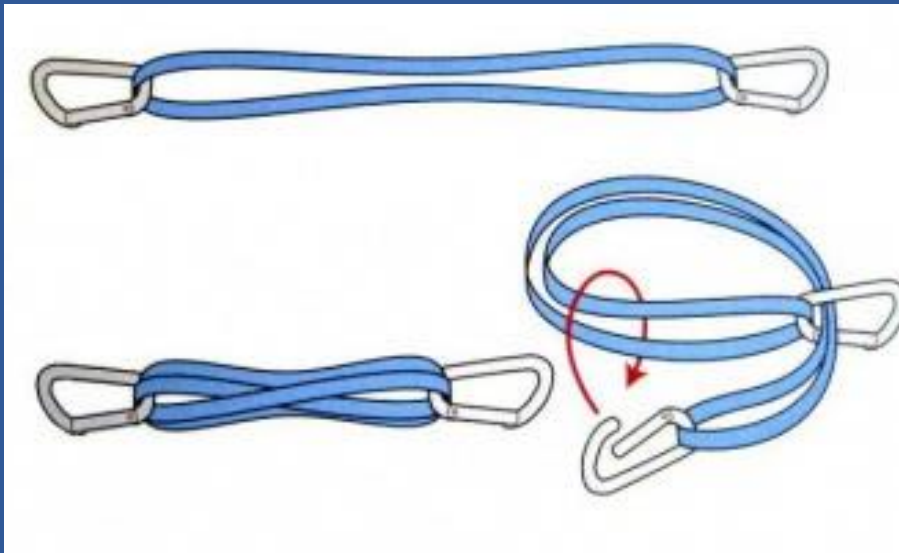
• Dvojček

- ⦿ premeri dvojčkov se gibajo od 7,5 mm – 8 mm (so zelo lahki)
- ⦿ z dvojčkom ravnamo kot z enojno vrvjo, kar pomeni, da vpenjamo oba pramena skupaj
- ⦿ omogoča dolg spust po vrvi
- ⦿ povzroča trenje

- Sistemi vponk – kompleti

- ◉ V hribih se najpogosteje uporablja podaljšane komplete (60 cm)
- ◉ Smeri v hribih potekajo cik cak zato podaljšani kompleti preprečujejo trenje

- Plezalniki

- ◉ Udobni in že malo vplezani plezalniki

- Kladivo

- ◉ V navezi ima vsak svoje kladivo
- ◉ Nekateri imajo raje lažja kladiva, drugi malce težja
- ◉ Kladivo imamo privezano na vrvici, kar preprečuje njegovo izgubo
- ◉ Vrvica naj bo dovolj dolga, da nas ne ovira pri zabijanju in izbijanju klinov

- Skalna varovala

Klini

- ⦿ v naših gorah so klini eno izmed glavnih varoval
- ⦿ najbolj uporabna sta univerzalni in profilni klin

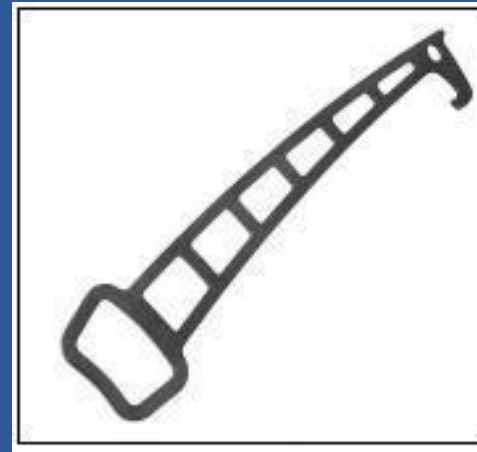
• Metulji

- Metulji so varovala, ki so namenjena varovanju v počeh
- Delujejo z uporabo trenja med stenami počni in čeljustmi metulja
- Pozorni moramo biti na njihovo pravilno namestitvev

• Zatiči

- Tudi zatiči so namenjeni varovanju v počeh
- So različnih velikosti, saj se uporabljajo v različno širokih počeh
- V večini primerov njihova uporaba ni tako zanesljiva kot uporaba metuljev
- Za iztikanje zatičev se uporablja temu namenjen pripomoček – iztikač

- Ostala varovala
  - ◉ Obstaja še cela vrsta varoval, namenjenih varovanju v počeh.
  - ◉ Njihova uporaba v naših stenah ni preveč razširjena.

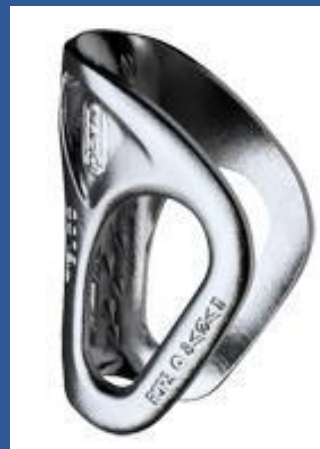
• Pomožne vrvice

- ⦿ Vsak član naveze mora imeti pri plezanju s seboj dve vsaj 5 m dolgi pomožni vrvici
- ⦿ Pomožno vrvico uporabljate za izdelavo sidrišč za spust, drsnih vozlov, za reševanje padlega, samoreševanje, spust po vrvi, ...
- ⦿ Na pasu jih nosimo zložene na primerno dolžino, da nas ne motijo med plezanjem.
- ⦿ Najbolj primerna je pomožna vrvica s premerom 6 mm

- Prižeme

- ◉ Za nadomeščanje drsnih vozlov in lažje izvajanje manevrov samovarovanja, samoreševanja, reševanja padlega, reševanja iz ledeniške razpoke, ..., se vedno pogosteje uporabljajo mini prižeme

Gibanje naveze v skalnih smereh

- ◎ Vrste naveze
- ◎ Kdaj in kje se navežemo
- ◎ Priprava plezalca in opreme za plezanje
- ◎ Vmesno varovanje in vpenjanje vrvi
  - Klini
  - Metulji in zatiči
  - Kompleti in vpenjanje vrvi

Vrste naveze

- ◎ Največkrat plezamo v navezi dveh
(enakovredna in neenakovredna naveza)
- ◎ Trojna naveza

Kdaj in kje se navežemo

- ⊙ V kakšnih okoliščinah se navežemo, je stvar odločitve soplezalcev
- ⊙ Kdaj se navežemo, je odvisno od izkušenj in psihofizične pripravljenosti
- ⊙ Pri začetnikih II. stopnja velja za mejo, pri kateri postane varovanje že smiselno
- ⊙ Navežemo se na mestu, kjer lahko izdelamo dobro sidrišče in se varno pripravimo na nadaljevanje vzpona kot naveza

Priprava plezalca in opreme za plezanje

- ⊙ Za plezanje se pripravimo že pod steno (čelada in plezalni pas)
- ⊙ Opremo si na pasu smotrno razporedimo, da bo med plezanjem čim manj moteča
- ⊙ Na plezalni pas namestimo opremo vedno po enakem vzorcu in vedno na enako mesto
- ⊙ Navezovanje na vrv (enojna vrv, dvojna vrv)
- ⊙ Dvojno preverjanje
- ⊙ Vodeči plezalec vzame vso opremo

Urejen pas

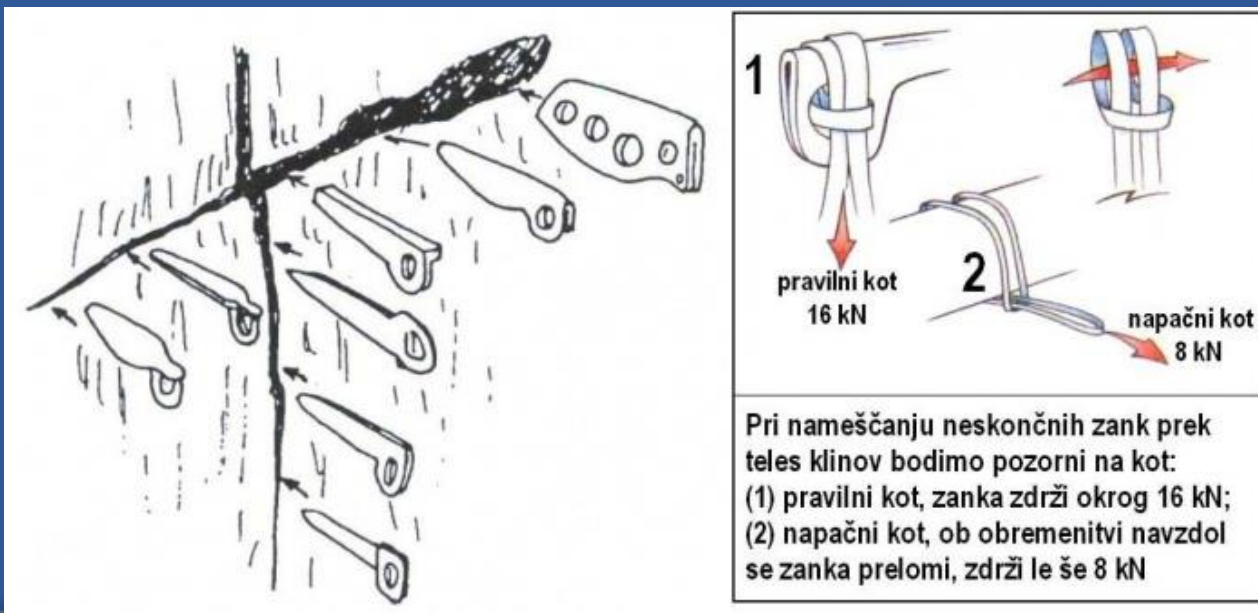
- Kar med plezanjem raztežaja pogosto uporabljamo (klini, sistemi, metulji, ...) imejmo na sprednjih zankah pasu
- Tisto, česar ne uporabljamo tako pogosto (vponke z matico, pomožne vrvice, prešite zanke, ...) pa na zadnjih dveh

Vmesno varovanje in vpenjanje vrvi

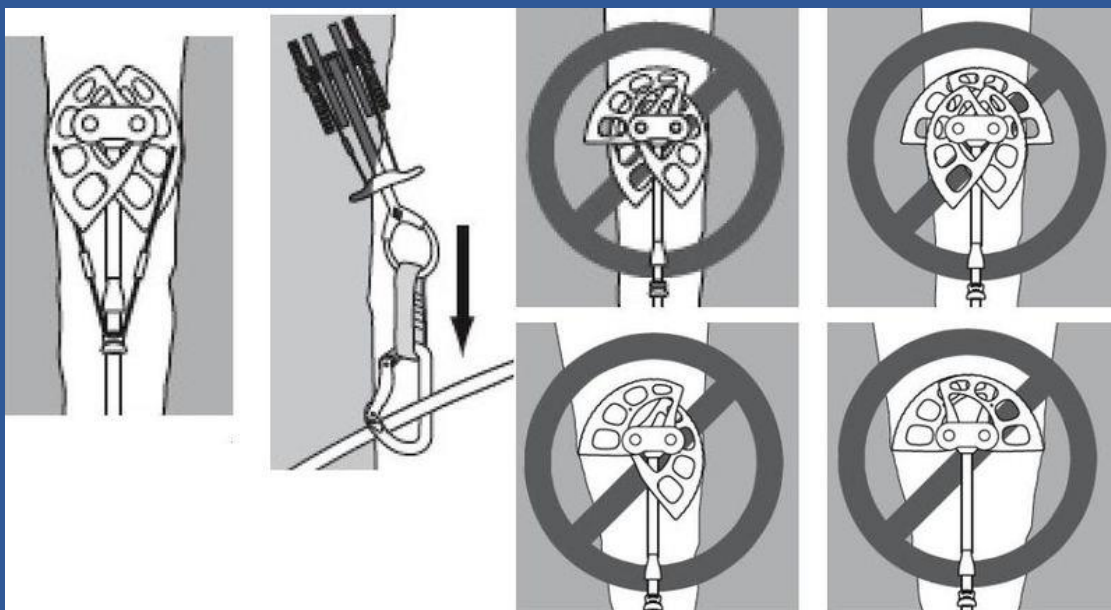
◎ Klini

- Če je le mogoče, je za klin bolje uporabiti vodoravne razpoke
- Pri zabijanju nam viski ton pove ali je klin dobro zabit ali ne
- Klinov ne zabijamo v kamenje, ki odstopa od stene
- iščemo „zdrave“ razpoke
- če je klin predolg ga skrajšamo s kavbojskim vozlom

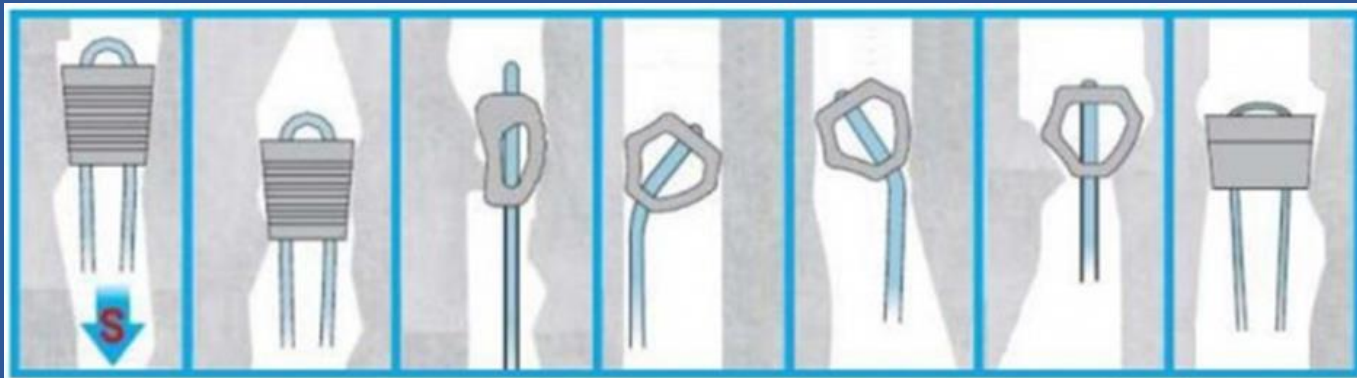
☉ Metulji

- Prednost je predvsem hitra namestitvev in odstranitev ter zanesljivost v primeru pravilne namestitve.
- Prednost imajo tudi z etičnega vidika
- Metuljev nikoli ne smemo nameščati v razpoke v skrajno skrčeni poziciji

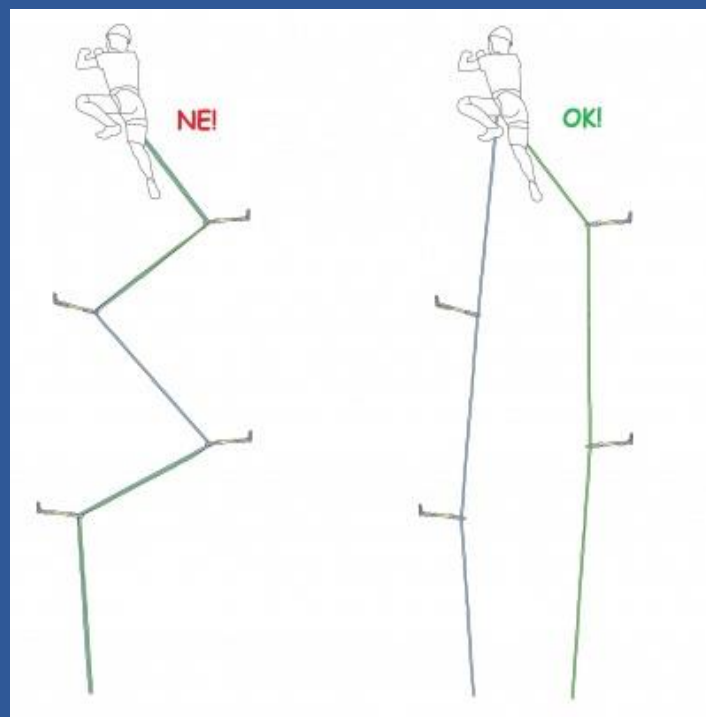
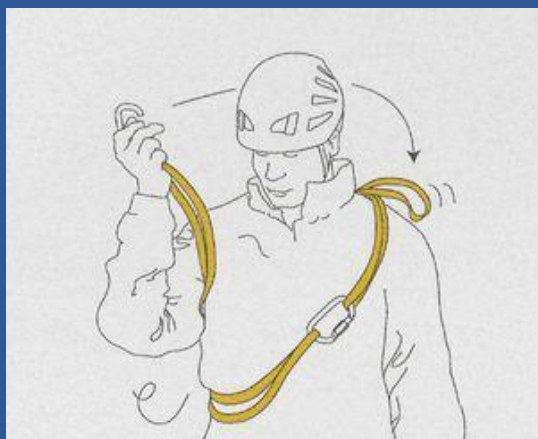
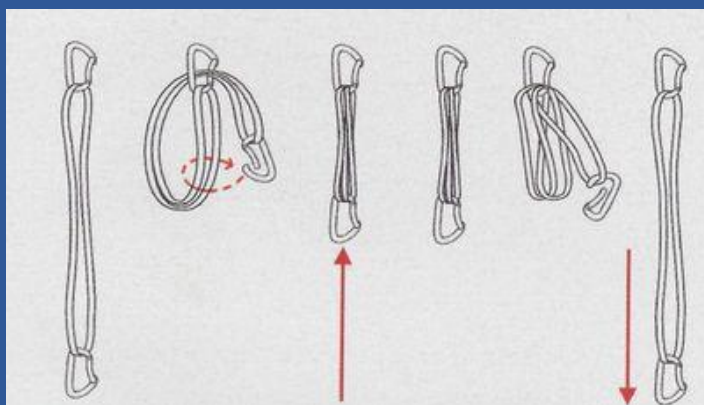
◎ Zatiči

- Od vseh varoval zahtevajo zatiči največ pozornosti pri nameščanju
- Zatiči imajo obliko zagozde in prenašajo zato obremenitve le v smeri, v kateri se razpoka oži – zatič se ob obremenitvi dodatno zagozdi
- Pri namestitvi je potrebno zatič dovolj močno zagozditi, da ne izpade že pri majhni obremenitvi v nasprotno smer, ki jo lahko povzroči rahel poteg vrvi navzgor ali vstran

◎ Kompleti in vpenjanje vrvi

- Da bi čim lažje zložili komplete in imeli čim manj težav pri njihovem vpenjanju in podaljševanju, je pomembno, da se naučimo hitrega in pravilnega zlaganja

◎ Zvijanje vrvi

- Hitro zvijanje vrvi nam prihrani veliko časa
- Dvojni način zvijanja vrvi je najhitrejši
- Vrv ne sme imeti predolгих zank

